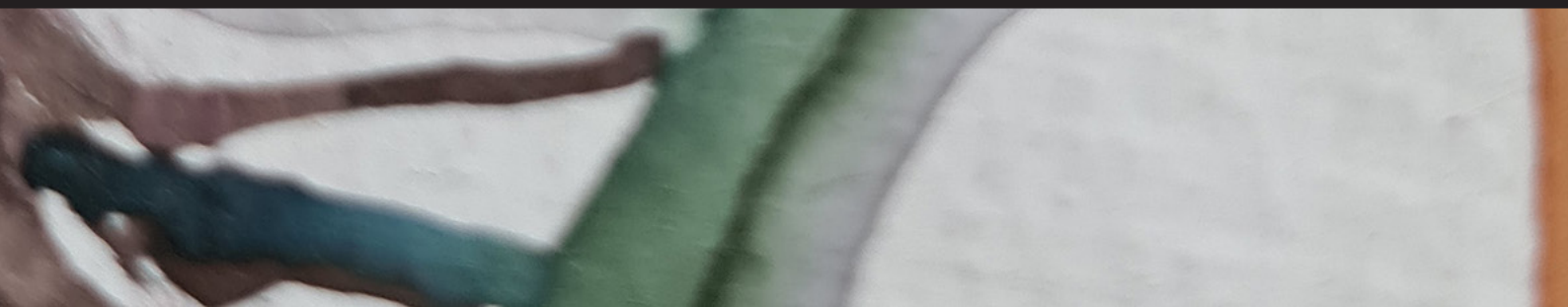




OPASTETTU EKSYMÄÄN
Syventävien opintojen portfolio 2025

Anna-Maija Lehtinen-Kluth AKU7



1. JOHDANTO – LOPUN ALUKSI EKSYYMISESTÄ

2. KATSAUS SYVENTÄVIIN OPINTOIHIN – SYVEMMÄLLE SKUTSIIN

Kesätehtävät

Kursseista

Eksymis-Oivallus I

Eksymis-Oivallus II

3. SUHDE TAITEESEEN – PYSYYKÖ SUUNTA VAI PYÖRIIKÖ NEULA?

4. LOPPUTYÖ – KÄDET SAVEEN

Aihe, tekniikka, tavoitteet

Lopputyön tekoprosessista

- Suunnittelu ja kokeilut

- Työn aloitus

- Työskentelystä ja sen haasteista

- Valmiin teossarjan nimeämisestä ja esillepanosta

Itsearviointi ja oppi

5. LOPPUJEN LOPUKSI

1. LOPUN ALUKSI EKSYMISESTÄ

Huhtikuussa portfolioa ja lopputöitä koostaessa ajatuksissa myllyää yhä kirkkaammin ajatus eksymisestä taiteen tekemisen metaforana. Liittyy siihen, että olen vastikään lukenut Rebecca Solnitin kirjaa 'Eksymisen kenttäopas'.

Aloitin kuuden vuoden kuvataiteen vakavan harrastamisen hyvinkin eksyneenä itseni ja olemiseni suhteen. SHAn opinnot käynnistin suhteellisen tuoreena yksinhuoltaja-paluumuuttajana Suomeen, vastikään avioeron ja sairastumisen läpikäyneenä keski-ikäisenä osa-aikaistyöttömänä.

Olen viime vuosiin, SHAn opintojen alkuun, ollut ainoastaan kuvataiteen kokija. Kuvataiteen katsominen ja kokeminen on ollut rakas harrastus, arjen henkireikä ja elämän ilo koko aikuisuuteni ajan. Olen ollut museo- ja näyttelyluuta, joka on kuljettanut lapsenkin sunnuntaisin mukanaan taidenäyttelyihin, siirtäen perinnettä seuraavalle sukupolvelle.

Yliopisto-opintojen mielisimpiä kursseja olivat, niin kotimaisen kuin kansainvälisen, taidehistorian kurssit. Ensimmäinen työelämäni vei minut teatterin ja elokuvien pariin. Opintolainarahoilla ostin ensimmäiset grafiikanlehdet kodin seinille. Näiden töiden päivittäin tuoma ilo ei ole pienentynyt vuosikymmenten saatossa.

Itse kuvien tekeminen kuitenkin jäi työläisperheen lapselta ja nuorelta koulun kuvaamataidon tunneille, kotona ei puuvärejä ja tusseja kummempia välineitä koskaan ollut. Vuosikymmenten piirtämättömyyden jälkeen tarvittiin kuitenkin vain yksi lauantai spontaania maalaamista, jota saksalainen tuttavani piti Michelle Cassoun intuitiiviseen 'Point Zero' -taidefilosofiaan pohjaten. Pian tuon maalauskokemuksen jälkeen palasin Suomeen ja löysin tekemisen nälkääni Tarmo Paunun ekspressiivisen maalauksen kesäkurssin.

Näiden parin kokemuksen myötä; pää tyhjänä, vailla mitään teknistä osaamista, jopa paniikissa tyhjän kankaan edessä - ikään kuin täysin eksyneenä- löysin sen vapauttavan tekemisen tunteen, jonka hetkittäin löytää, kun antaa itselleen oikeuden olla eksynyt ja eksyä lisää tekemiseen, antautuu prosessille ja sen epävarmuudelle.

Sittemmin SHAn opintojen aikana tunnuin kadottaneeni useammin kuin kerran kaiken tuon aikaisemmilla kursseilla kokemani vapauttavan paradoksin 'olla eksynyt ja löytää samalla'.

Aloitin täysin erilaisista osaamisen lähtökohdista kuin useimmat, itseäni huomattavasti nuoremmat, kurssikaverit. En välttynyt vertailemasta tekemisiäni muiden tekemisiin, enkä ehtinyt omaksua useita eteen tulleita uusia tekniikoita tai ottaa niitä useinkaan omakseni. Kurssiaikojen ulkopuolisen elämän täyttivät velvoitteet ja työt, joten taiteen tekeminen jäi tunneille.

Eksymisellä voin siis kuvata suhdetta itseeni ja omaan tekemiseeni. Eksyminen voi tarkoittaa vaiheita, joissa kokee epävarmuutta tai epäonnistumisia. Parhaimmillaan, edes hetkittäin, näistä vaiheista ja tilanteista voi tulla osa isompaa itseymmärryksen ja kehityksen prosessia. Sitä voi kokea eksyvänä itsessään tai tekemisessään, mutta tämän epävarmuuden kautta saattaa harrastaessaan päästä syvempään yhteyteen omien tunteidensa, ajatustensa ja oman identiteettinsä kanssa. Ainakin näin voi toivoa tapahtuvan.

Symbolisesti eksyminen voi kuvastaa mahdollisuuksia ja uusia alkuja. Taiteessa ei ole oikeaa tai väärää suuntaa ja eksyminen voi johtaa mielenkiintoisiin, yllättäviin paikkoihin eli prosesseihin ja tuotoksiin.

Eksyminen voi siten olla oodi sille, että taide ei ole vain lopputulosta, vaan se on itsessään matka ja kokemus. Muistaakseni Jörn Donner sanoi joskus kirjoittamisen olevan yhtä merkityksetöntä puuhaa kuin vuorelle kiipeämisen – sitä tehdään sen itsensä, kiipeämisen, vuoksi. Kiipeäminen on merkityksellisempää kuin huipun valloittaminen.

Eksymisen tematiikka liittyy myös ajatukseeni yleisesti taiteen luonteesta: se on prosessi, jossa ei välttämättä ole selkeitä suuntia tai päämääriä ja harvoin suoraan 'maaliin' suunnistavia prosesseja tuotoksineen, mutta jossa juuri tekoprosessissa eksymisen kautta syntyy mahdollisesti jotain aitoa ja uutta. Eksyminen ei silti tarkoita, että taiteilija ei tietäisi, mitä hän on etsimässä ja tekemässä, vaan että kiertoreitit ja eksyminen ovat usein olennainen osa luomisprosessia, jossa epävarmuus ja kaaos lukemattomien mahdollisuuksien rämeikössä voi johtaa uusiin oivalluksiin.

'...(Walter) Benjaminille eksyminen merkitsee puhdasta läsnäoloa, ja se taas merkitsee kykyä sijaita epävarmuudessa ja mysteerissä.' (R.Solnit: Eksymisen kenttäopas)

Koska eksyminen on tavallaan osa taiteen ilmaisua, sen merkitys tai esteettinen kokemukseen ei siten ole suoraviivaista, vaan syvemmin kosket-tavan taiteen kokemuksen voi löytää vain antautuessaan kokijana 'eksymään', unohtaen liian kontrollin tai ymmärtämisen pakon.

Syventävien opintojen kuluessa olen muutaman varovaisen kerran antanut itseni eksyä tekemiseen unohtaen suorittamisen ja 'teoksen' tuottamisen, liiallisen tukahduttavan itsekontrollini. Näiden AKU-opintojen viimeisten rastipisteiden jälkeen aion jatkaa yhä syvemmälle tekemisen metsään, edelleen vanhalla motollani 'matkalla, ei maalissa' ja seuranani 'eksymisen' yhdessä ystävänsä 'moka'n kanssa, mahdollisuuksia ja mahdollistajia kumpikin.

2. SYVEMMÄLLE SKUTSIIN

Kahden viimeisen vuoden opinnot sisälsivät vielä seitsemän eri kurssikonaisuutta uusine tekniikoineen eli yhä lisääntyviä mahdollisuuksi eksyä johonkin tuntemattomaan. Koska heti alussa oli tiedossa lopputöiden ja lopputyönäyttelyn aikataulu tunsin välillä ahdistusta – miksi minun oletetaan esimerkiksi yhä piirtävän sarjakuvaa, vaikka käsillä on viimeinen puoli vuotta? Enkö jo saa keskittyä testaamaan lopputyöideoitani? Kurssien opetuksen ja itse tekemisen, myös sen sarjakuvakurssin, imu vei aina lopulta mukanaan ja mielen vastustus hävisi.

Itselleni syventävien kurssisisältö oli monilta osin täydellinen, olihan mukana monta kolmiulotteista tekniikkaa. Tekniikat olivat itselleni myös täysin vieraita, ennakko-oletuksia tai -odotuksia ei tuotosten suhteen ollut, itsekontrolli siten minimissään, joten vapauttava 'eksymisen' tunne tekemisessä oli usein mahdollinen.

Syventävien kurssejani yhdistivät erilaiset 'eksymisen kokemukset':

Ideoiden eksyminen

- en omannut oikeastaan koskaan valmista ideaa
- tämä olisi voinut turhauttaakin, mutta samalla pakotti kyseenalaisamaan omia ajattelutapoja ja kokeilemaan jotain uutta. Oli itselleni vapauttavaa.

Prosessissa eksyminen

- hyppäsin usean kurssin alkuasetelmasta tekoprosessin aikana suunnittelemattomaan suuntaan johtaen odottamattomiin tuotoksiin.
- tämä johtui esimerkiksi materiaalien yllättävistä ominaisuuksista (kipsin kanssa) ja halusta uusiin kokeiluihin (esim. maalamisen tavoissa).

Tekninen eksyminen

- kokeilin uusia, tuntemattomia tekniikoita tai materiaaleja, jotka eivät usein toimineet odotetulla tavalla.
- tuloksena 'ei valmiita -teoksia' ja yllättäviä lopputuloksia.

Henkilökohtainen eksyminen

- eli koko ajan tasaisesti eksyksissä oman ilmaisuni kanssa.
- etsin siis omaa tapaani ilmaista itseäni taiteen kautta.
- miten se voisikaan olla kristallisoitunut muutaman vuoden harrastamisella?

KESÄTEHTÄVÄT

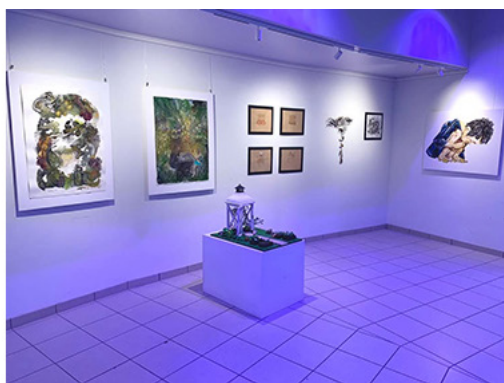
Syventävien ajanjaksoon sisältyi myös kaksi itsenäisesti suoritettavaa kesätehtävää. Kesän 2023 työt koottiin näyttelyksi Sampolan aulatiloihin. Annettuna aiheena oli **kesäruoka**.

Oma työni **'Audiosafkaa: loiskis js viserrys'** koostui abstrakteista, pienistä keramiikkapaloista, joissa saattoi halutessaan nähdä lintujen ja kalojen silhuettoja. Keramiikka kilisi kosketettaessa vanhassa, ruostuneessa pyörän lumiketjussa. Yhdistelmä löytöesine ja keramiikka oli löysi minut jo tässä työssä. Keramiikka oli poltettu Obvara-menetelmällä. Olin jo aikaa halunnut tutustua erilaisiin traditionaalisiin polttotekniikoihin, kuten perusopintojen pofossa mainitsin. Raakapoltettu savi kuumennetaan tulipoltolla, kastetaan kilju-liemeen ja jäädytetään hyvin nopeasti kylmässä vedessä, jolloin gluteiini palaa keramiikkaan pintaan. Kokeilu poiki tekotavan myös yhteen lopputöistäni.



KESÄRUOKA
20.5.-30.8.2024

Sara Hildén -okatekstiin alustuspöytäkirjat AKUT, AKUN ja AKUP
Tampereen seuran työpöytäkirjat Sampolan aulatilat, Sammonkatu 2



Seuraavan kesän tehtävänanto sisälsi ilmaisun **'Keppi ja/tai porkkana'**. Samaan aikaan osuneet hallituksen ennennäkemättömän kovat leikkaukset kansalaisten perusturvaan ohjasivat töitä väistämättä kantaaottavaan suuntaan. Valituiksi tekniikoiksi tulivat keramiikka **'Anarkisti-aasiin'** ja tekstiilikirjonta **'Porkkana-oletetut'** -työhön.



Sarjakuvakurssi

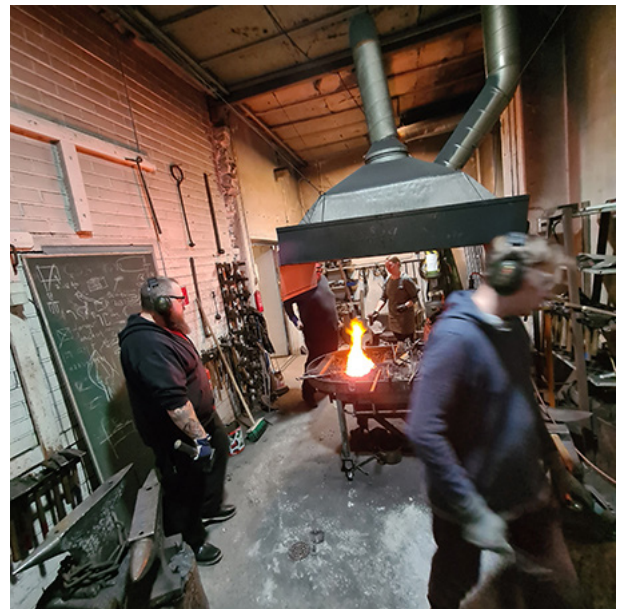
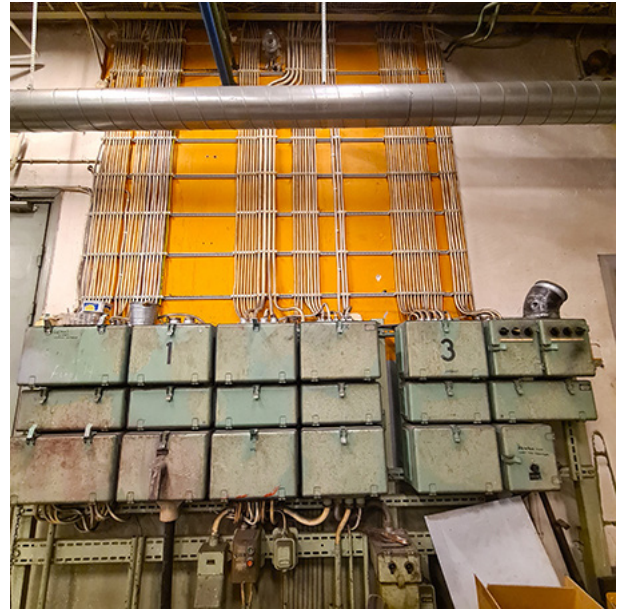
Tein usein myös itsekkäitä ratkaisuja, vapauksia ottaen, syventävien kurssitehtäviä suorittaessani. **Jiipu Uusitalon sarjakuvakurssilla** tartuin saveen kynän sijaan, sillä kaikki nämä vuodetkaan eivät ole onnistuneet karistamaan piirtämisen kammoani (anteeksipyyntö kaikille opettajilleni, jotka toki tekivät parhaansa). Jiipu hyväksyi suunnitelmani, katsoi keramiikkareliefini sekä sen kolmiulotteisen 'neljännen ruudun' täyttävän sarjakuvallisen kerronnan kriteerit. Näin sain pidettyä sormeni sarjakuvankin kanssa savessa.



'Kolmiulotteinen (metalli)ateljee

Yksi koko SHA-ajan kiehtovimmista ja kokonaisvaltaisimmista kokemuksista oli **'Kolmiulotteinen (metalli)ateljee'**, joka **Pasi Peltomaan** opastuksessa toteutettiin Onkiniemen metallipajalla tervan ja tulen tuoksussa, kipinöiden ja liekkien loimossa uskomattomassa teollisuusambientissa.

Hitsasin, rälläköin, polttoleikkasin ja taoin ensimmäistä kertaa elämässäni. Ja sain vapaasti ideoiden työstää metalliromua, mitä ilon iltoja! Joskin edes jonkinlaisilla ennakkotiedoilla olisimme voineet varautua materiaaleihin ja jonkinlaisiin ennakkosuunnitelmiin. Nyt menimme pajalle täysin tietämättöminä mitä tapahtuu tai mitä mahdollisuuksia metallintyöstöön on. Yhtä ihmeissään tulevasta tuntui kurssin vetäjän aluksi olevan.





Erilaisista romupaloista työstin meduusoja, joista osa odottaa yhä uintivihneitään kierräte-
tyistä kitarankielistä sekä tosin kuparikupista lampunvarjostimen, joka sekin yhä odottaa
keraamista jalkaansa. Lampunjalasta on jo muoto- ja kokotesti tehtynä. Kuparivarjosti-
meen voin porata suunnitellut pienet reiät vasta kun polttimon pidikkeen voi valita kera-
miikkajalkaan istuvaksi.

EKSYMIS-OIVALLUS I - Maalaus / Erno Peltonen, akvarelli / Kukka-Maaria Koskinen

Liittyen lähinnä henkilökohtaiseen eksymiseeni.

Maalauskurssin vietin kierrätyspahvieni ja papereitteni kanssa. Rakastan rosua materiaaleissa(kin), jaksan ihailla vaikka pakkausmateriaalien tekstuureja ja tuntua – innostuin kuljettelemaan värejä erilaisten paksumpien pahvinkappaleiden pinnoilla myös kallistaen, yhdistelin kankaita, värjäilin paperiverkkoja..

Erno antoi minun väkertää omiani käyden välillä katsomassa ja juttelemassa, hyvin hienotunteisesti ja tunnistaen, että halusin rauhassa tehdä jotain ihan omaani muiden maalatessa 'perinteisemmin'.

Kurssin edetessä, ihastellessani toisten suuria maalauksia, tipahdin tietysti paniikissa ulos kuplastani – olen taas kerran näpertänyt jotain, saamatta valmiiksi mitään 'oikeaa, valmista'.

Sain myös primitiivireaktion Kukka-Maarian pahaa tarkoittamattomasta kysymyksestä:

'Mitä siitä tulee?'. Kysymys kiskaisi minut vielä rajusti pois metsästä, jonne olin onnellisesti kokeiluitteni myötä eksynyt.

Miksi pitää aina tulla jotain? Miksi puhutaan aina tuotoksesta ja niin vähän prosessista? Niin asia minua kaiheri, että provosoitumiseni manifestoitui palautekerralle maalaamaani t-paitaan aiheesta: vitut, tästä mitään tule, eikä tarvitse tulla.

Palautteessa vähätellessäni kokeilujani Erno esitti kysymyksen:

'Miksi sinä ajattelet, että nämä (kokeellisemmat) työsi ovat vähemmän maalauksia kuin tämä (viitaten viime hädässä aloittamaani akryylimaalauksen alkuhahmotelmaan)?'

Tämä kysymys on yksi syventävien opintojen tärkeimpiä anteja itselleni.

Tätä kysymystä kuljetan mukani ja vastaan mielessäni hieman varioiden miten milloinkin. Kysehän on viime kädessä siitä miksi ylipäättään luomme, teemme taidetta ja miksi, harrastuksenkin parissa, asetin itselleni määreet ulkopuolelta tietyistä konventioista, oletamuksista käsin. Minun pitäisi olla siihen liian vanha eli kokenut ja tuntea taidehistorianikin niin, etten olisi senkään valossa sortunut moiseen epäilyyn tekemisieni suhteen.

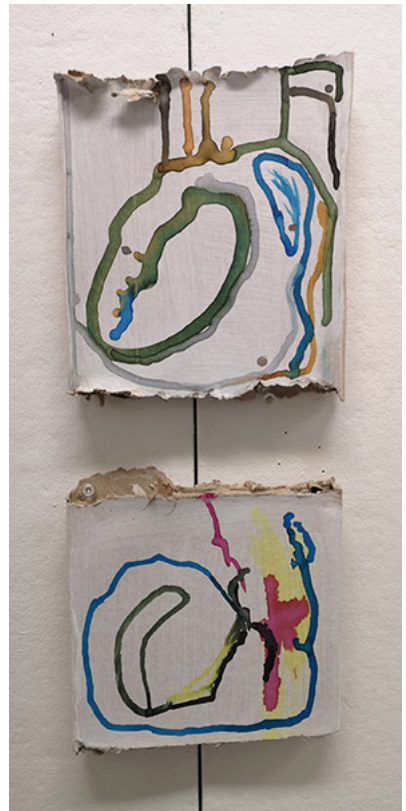
Reaktioni osoittivat epävarmuuteni, mutta tekoprosessi kuljetti kohti parempaa ymmärrystä. Me luomme 'tullaksemme joksikin', me manifestoidumme, me altistamme itsemme muutokselle ja muutumme, vaikka töitä ei edes tarkoitettaisi muiden nähtäväksi, valmiiksi teoksiksi. Me ilmaisemme siten miten olemme, siksi itse-epäily tai vertailu, on totaalisen turhaa, joskin inhimillistä.

Tämän kokemuksen kontekstissa 'eksymisen' voisi käsittää myös välineeksi, joka auttoi ja rohkaisi minua kokeilemaan; irtauduin rutiineista ja omista ennakkoluuloistani tai -odotuksistani, uskaltauduin tekemään ihan omaa juttuani, edes hetkeksi, kunnes epäilevä-tuomas palasi.

Tämän kurssin anti oli siten 'profound-perustavanlaatuinen' itsetuntemukselleni tekijänä ja osoitti, että tarvitsen tilaa, aikaa, luottamusta intuitiooni, rohkeutta kokeilla – en etene jonkin olemassa olevan suunnitelman mukaan kohti valmiina olevaa ideaa.

Minun pitää saada kokeilla, kulkea, harhailla, eksyä sinne metsään, ennen kun vähitellen kirkastuen konkretisoituu ajatus ja sille ilmaisu sekä muoto.





EKSYMIS-OIVALLUS II - Kolmiulotteinen ateljee / Matti Kalkamo

Liittyn lähinnä prosessin ja tekniikan eksymiseen.

Kunpa tämän vapauttavan 'opi omakätisesti erehdyksistä', totaalisen kaaoksen kurssin, olisi voinut saada aiemmin opinnoissa. Silkkää kipsinpölyistä anarkiaa! Vapauttavaa, oikeaa tekemisen meininkiä, vailla mitään 'kivaa, pientä tai siistiä'.

Asiallinen alku elävänmallin kanssa eli veistoksen muovailu kipsivalua varten, joka edetessään muuttui lähes kaikilla teknisen toteutuksen vaativuuden ja vaikeuksien myötä aivan erilaiseksi lopputuotokseksi kuin alun alkaen piti. Syntyi useita täysin odottamattomia, rujan kauniita torsoja, ihanan sotkun keskelle, joka jatkui ja jatkui viikosta toiseen töiden suuritöisyyden vuoksi.

Kurssia siivittivät myös Matin mainiot kertomukset taideopinnoista ynnä muusta kokemastaan taiteen, ja laajemminkin elämän, piiristä. .

Itse lähdin spontaanisti eksymään kurssin perusideasta, kun näin savimallin kosteana pitämiseen tarkoitetun kankaan laskeutuvan hahmotelmani päällä mielestäni todella kiehtovasti. Halusin koittaa toteuttaa tuon muodon. Matti kyllä varoitti kankaan poimujen vaikeudesta kipsimuottia ajatellen, mutta antoi minun edetä oman haluni mukaan neuvoen aineita millä kyllästää kangas ensin kipsiä imemättömäksi; liimavettä, vernissaa, lakkaa – pintaan läträttiin kokeillen jos jotakin.

Kipsivalu oli ehkä järjettömin tekniikka veistokseni toteuttamiseen, minkä saattoi valita, mutta opin totisesti olleellisen – materiaalin ehdoilla tulisi mennä. Nyt ei menty.

Kipsivalun haasteellisuuden opin loppuelämäkseni. Muotin irroitus oli työn ja tuskan takana, lopulta koitin polttaakin revennyttä ja kiinnijäänyttä kangasta muotin poimuista. Koitin sävyttää kipsiä ostamalla luonnonpigmentillä, mutta sitä olisi tarvittu hurjasti enemmän. Veistoksen vapauttaminen muotista taltalla oli lukuisten pienten poimujen vuoksi hyvin työlästä, eivätkä koulun välineetkään olleet tähän parhaat mahdolliset.

Mitä opin: ottamalla etukäteen selvää tai uskomalla opasta, selviäisi paljon vähemmällä. Mikä merkitys on materiaalilla ja valitulla tekotavalla suhteessa ideaan – materiaalin ehdoilla, tämä konkretisoitui nyt kirkkaana, aivan 'form follows function' kaltaisena totuutena. Rakastin kuitenkin edetä ilman liian tiedon tai valmiin suunnitelman painolastia, etsiä ratkaisuja ja keinoja, varsin outojakin sellaisia - lähes 'kaaosta tää maa kaipaa'-metodilla. Olin onnellisesti totaalisen eksyksissä.

Tämä kurssi vahvisti haluani tehdä kolmiulotteisia töitä. Kipsiveistokseni on yhä 'work in progress', siitä syntyy vielä kannanotto Palestiinan puolesta tai muistopatsas sen tuholle.



3. SUHDE TAITEESEEN – PYSYKÖ SUUNTA VAI PYÖRIKÖ NEULA?

Pofon ohjeistuksessa kehoitettiin miettimään omaa taidekäsitystä ja sitä onko se muuttunut. Jos ajattelen itseäni kokijana; voin viehättyä, kiinnostua ja tarkkailla, tutkia monenlaista taidetta. Taiteen ja kulttuurin seuraamiseni ei myöskään rajoitu kuvataiteeseen.

Maailma tarvitsee kaikilla taiteen aloilla myös 'viihteensä', tekniset taiturinsa ja markkinansa. Useimpiin teoksiin löydän sisään jostakin näkökulmasta.

Olen saanut kokea joitakin sellaisia taide-elämyksiä, joissa teoksen sisältö, sanoma ja muoto saumattomassa yhtenäisyydessään ovat tarjonneet minulle kokijana niin syvälle tunnekeskukseen iskevän kokemuksen, että kuvailisin kokemusta pyhäksi tai jollakin tapaa hengelliseksi.

Tuollainen on kohtaamiseni ollut esimerkiksi Berlinde De Bruyckeren töiden kanssa. On hämmentävää miten pitkään kannatteleva voima ja energia syntyy syvistä taidekokemuksista; tunne, joka ei katoa ajan kuluessa. Voin yhä mainita myös teatteriesityksiä, elokuvia ja kirjoja, joita olen kuljettanut mukani vuosikymmenet.

En kaipaa kevyttuotteita; sisältö, sanoma ratkaisee todellisen rakkauteni. Tarvitsen myös teoksiin riittävästi 'väljää tilaa' itselleni kokijana, jotta oma tulkitani, tunteeni ja ajatukseni mahtuvat kohtaamiseen. Berlinde De Bruyckeren retrospektiivinen näyttely paraikaa Brysselin Bozar-museossa.

Voisin luetella kymmeniä, tämän ajan tai edesmenneitä, taiteilijoita, joiden työt koskettavat minua – se ei kuitenkaan tunnu oleelliselta. Yhtä turhalta tuntuisi mainita joku kuvataiteen genre tai suuntaus, joka puhuttelisi minua toisia enemmän.

Taidekäsitys, siihen liittyvä kokeminen ja/tai tekeminen, sisältää niin paljon muuttuvia tekijöitä, sisäisiä ja ulkoisia sekä aikaan että tilanteeseenkin sidottuja, ettei sitä voi puristaa vakioksi. Se elää ja muuttuu. Ja on tietysti jokaiselle omansa.

Tekijänä en siten myöskään voi määritellä taidekäsitystäni. Olen tehnyt aivan liian vähän, että taidekäsitykseni ilmenisi jotenkin töissäni. Olen toki syventävien opintojeni aikana työstänyt 'romuja' ja käyttänyt kierrätysmateriaaleja, nyt myös lopputöissäni. Ehkäpä voisin sanoa jonkinlaisen *Art Poveran*, nk. *köyhän taiteen*, olevan näissä töissä osa taidekäsitystäni. Alkuperäinen 60- ja 70-luvuilla syntynyt suuntaushan käytti arkisia, hylättyjä ja vähäarvoisia materiaaleja. Teosten, ja niiden sisältämien ideoiden, katsottiin olevan oleellisempia kuin tekijäyys

ja tekninen taituruus. Työt olivat usein tilapäisiä, niitä ei ollutkaan tarkoitus säilyttää. Demokraattista taidetta suunnattuna taidemaailman elitismia vastaan. Yhtäläillä *konseptuaalinen taide*, on esimerkki taiteen muodosta, jossa idealla itsellään on suuri merkitys, mutta missä toteutus voi olla yksinkertainen ja jopa ”helppotekoinen”. Teoksen arvon määrittää sen ajatus ja kyky herättää kysymyksiä tai uusia näkökulmia, ei niinkään sen visuaalinen tai materiaalinen monimutkaisuus. *Käsitetaidekin* on taidesuuntaus, jossa taiteilijan idea tai konsepti on tärkeämpi kuin teoksen fyysinen muoto.

Ehkäpä nämä taidesuuntaukset voisivat kuvata lopputöitteni taidekäsitystä?

Henkilökohtaisen taidekäsitteen, tai mieltymysten, lisäksi oleellista itselleni on taiteen yleinen merkitys yhteiskunnassa. Uskon vakaasti taiteen kokemisen ja tekemisen maailmaa ja ihmisiä parantavaan voimaan, enkä puhu nyt ainoastaan kuvataiteesta.

Toivoisin ammattitaiteilijoiden ottavan entistä aktiivisempaa roolia yhteiskunnallisessa keskustelussa ja pitävän kovempaa ääntä itsestään ja tekemisistään. Tätä tilaa tuskin tarjotaan, se tulisi tavalla tai toisella ottaa. Ihailen esimerkiksi, menestyvän brittiläisen nykytaiteilijan Grayson Perryn taideprojekteja, joissa hän on tuonut oman ’korkeakulttuurisen’ taiteensa kohtaamaan tavallisten ihmisten yhteisöjä, kommentoiden näin yhteiskunnallisia kysymyksiä (mm. väkivallan kokemista) tai esimerkiksi osallistaen ihmiset tekemään taidetta Korona-sulun aikana Art Clubissaan. Hänen tapansa laskeutua alas taiteilijan ’korkealta’ jalustalta on merkityksellistä. Nämä taideprojektit toteutuivat lopulliseen muotoonsa, tai ne jaettiin isommalle yleisölle, televisio-ohjelmien muodossa. Sir Grayson Perryn näyttely paraikaa Lontoon Wallace Collectionissa.

Näiltä osin taidekäsitteeni on ehdottoman demokraattinen; taide kuuluu kaikille.

Riemuittakoon siis jokaisen kylän jokaisesta ite-taiteilijasta, kukka- ja maisema-maalarista sekä kaikista harrastajaryhmistä.

Pidettäköön huolta mahdollisuudesta kaikkien osallistua, vaalittakoon taiteen saatavuutta ja saavutettavuutta niin kokijoille kuin tekijöille.

Pidettäköön myös huolta ammattitaiteilijoiden työn tekemisen edellytyksistä. Lisättäköön taide- ja taitoaineita opetusohjelmiin.

Unelmoitakoon valoisammasta tulevaisuudesta.

4. LOPPUTYÖ – KÄDET SAVEEN

' Miten aiot löytää jotakin, minkä olemus on sinulle täysin tuntematon?'
(filosofi Menon)

Olen kirjoittanut 12.1.2024 ensimmäisessä lopputyötapaamisessa paperille:

1. Mitä teet?

2-vaihtoehtoa; 'Muista hyvä', keraamisia esineitä siirtymäriittien muistoesineiksi tai 'Kaatopaikka', found objects -löytisesineet yhdistettyinä keramiikkaveistoksiin

2. Työn sisältö ja sanoma

Olemassaolon heiluva tasapaino

3. Miksi tämä aihe?

Siksi

4. Tekniikka ja materiaalit

Esineistö ja keramiikka. Mahdollista mekaniikkaa, ainakin 'irti pinnasta' ilmaan.

5. Mitä tavoitteita asetat itsellesi?

Pelkistämisen tutkimisen. Vaihtoehtoisten polttotapojen testaamisen esim. Obvara.

Tiesin siis jo alussa yhdistäväni ready made -esineitä keramiikkaan.

On luonnollista, että valitsin lopputyöni tekniikaksi keramiikan. Kirjoitanhan perusopintojen portfolioissa sen olevan ensimmäinen tekniikka, jonka parissa koin missään määrin onnistuneeni ja jonka koin omakseni. Halusin jatkaa alkunutta tuttavuutta saven kanssa ja kokeilla eri savia, erityisesti kotimaista punasavea. Tämä kiinnosti erityisesti ekologisuutensa takia, sitä ei tuoda maahan matkojen takaa, vaan kaivetaan esiin Somerolla. Samasta syystä kiinnostivat traditionaaliset polttotavat, tulipoltto.

Muistiinkirjoitettua matkan varrelta:

Keramiikka

Rinnalle keramiikka materiaaliksi, koska valmiit esineet ovat luonteeltaan raskaita ja painavia, niin materialtaan kuin siinä mistä ne ovat osa, edustamaan. Tarvitsevat rinnalleen samankaltaisen ajattoman luonnonmateriaalin, jolla on 'ominaispainoa'. Keramiikan polttoprosessit tuovat siihen valmistusprosessin keston polttoineen, mutta sitä myötä myös jonkinlaisen henkisen aikakerrostuman, vaikka esine olisi miten pieni tai yksinkertainen. Näin yhteen saatetuista elementeistä tulee mielestäni yhdenvertaiset, kumpikin karttaa olemuksellaan 'olemisen sietämätöntä keveyttä' Näissä töissä -ein mal ist kein mal, yksi kerta ei ole mitään – ei löytöesineiden käyttökerroissa, eikä keramiikassa sen tekoprosessin kerroksellisuuksista johtuen.

Löytöesineet

Poisheitettyjä, ei enää kenenkään, maataloustyökalujen osia, jotka kantavat itsessään tarinaa muuttuneesta yhteiskunnasta, työstä. Ajan kulusta, ajan kulluttamisesta, kulumisesta, maatumisesta, ruostumisesta, korroosiosta, joka syö meidät kaikki.

Pinnat, sävyt, värit ovat jäljittelemättömiä – ajan ja olosuhteiden luomia.

Olen metsästäjä-keräilijä. Kun lapseni oli alakoululainen ja kulki naapurin pojan kanssa kouluun pojat palasivat iltapäivällä taskut täynnä 'aarteita' minulle 'koska sinä rakastat ja keräät näitä'. Kokoelmani kasvoi; ruosteisia pullonkorkkeja, outoja kiviä, poisheitettyjä avaimia, outoja autonosia.

Viehätyn usein arkisista esineistä, jään ihailemaan tai ihmettelemään outojakin asioita.

*Tämä ominaisuuteni ihmetellä, tuo minulle ehkä eniten iloa elämässä, eikä maksa mitään.**

Aiheeni, sanomani, töideni sisältö on yhtä väljä kuin ikuinenkin, osittain siksi, etten halua aiheetta tiukasti määritellen tai sanoittaen etukäteen asettaa minkäänlaisia tulkinnan raameja katsojalle. Katson, että töihini kuuluu täysin avoimen tulkinnan jättäminen kokijalle. Taiteessa usein käytetty termi "Conditio humana" on latinankielinen ilmaus, joka tarkoittaa "ihmisen tilaa" tai ihmisyyden olemusta. Se kuvaa ominaisuuksia, jotka ovat yhteisiä kaikille ihmisille riippumatta ympäristöstä tai ajasta. Termiin voi liittää mm. seuraavanlaisia käsitteitä: kuolevaisuus, valinnat, teot ja niiden seuraukset, vapaus ja vastuu, yhteisöllisyys, elämän epävarmuus, tunteet, eksistentiaaliset kysymykset.

Pelkistämisen mainitseminen tavoitteena jo aivan aluksi hämmentää minua hienman, enhän tosiasiaissa vielä kovinkaan tarkkaan tiennyt mitä tulen tekemään. Olen kenties ajatellut jonkinlaista yksinkertaisuutta ja koruttomuutta, koska jo tuolloin tiesin kaksi löytöesineitä, joita halusin käyttää. Nuo vanhat puiset talonpoikaiset, 'työvälineiden' osat vaativat mielestäni rinnalleen yhtälailla vaatimattomia kumppaneita ja oli jo aluksi selvää, että en esimerkiksi halua lasittaa mitään, ei värejä tai kiiltoa.

Niiltä osin halusin ehkä myös pelata varman päälle, pysyä jo tutuissa tekotavoissa, joskin lähdin kokeilemaan myös oudompia tekotapoja, kuten Obvara-poltto ja valokuvien käyttö keraamisten siirtokuvien avulla. Kumpaankin tutustumisen mainitsin jo perusopintojen pöfossa syventävien opintojen tavoitteeksi. Loppusuoralla töittäni valmistumisen kanssa tuskailin ja suorastaan ahdistuin kokeilujeni jatkuessa; miksen sittenkin määrittänyt aiemmin teoksen muotoa. Miksi pohtia vielä viimeisinä viikkoina miten metalli poltetaan mustaksi, koska spraymaalaminen nyt ei vaan ole sama asia ja ei tuota halutunlaista lopputulosta. Nuorisoryhmiä samoina iltoina opettanut Vesa poikkasi välillä pöytäni vieressä ja vakuutti epäilijää: lopputyössä pitää ja saa kokeilla. Itse olin jo varma, että loputon harhailuni tulee päättymään katastrofiin ja että lopputyön tulisi esitellä jo 'saavutettua hallintaa' eikä siinä enää loppumetreillä kokeilla mitään epävarmaa.

Suunnittelu ja kokeilut

Työni on heti alkujaan edennyt hyvin intuitiivisesti, mikä ei tarkoita ettenkö olisi prosessoinut eri vaihtoehtoja mielessäni koko ajan. Ainoastaan kerran koitin luonnostella jotain paperille, se ei tuntunut näiden töiden kohdalla ollenkaan luontevalta.



Materiaalikokeiluja aloitin jo hyvin varhaisessa vaiheessa. Tutustuin jo kesällä ensimmäistä kesätehtävää tehdessäni Obvara-polttoon Raisiossa päivän polttotapahtumassa. Matkustin myös Somerolle noutamaan henkilökohtaisesti tilaamani punasavea tutustuen samalla alueen menneeseen tiiliteollisuuteen ja punasaven moninaiseen käyttöön Kultelan kylän 530-vuotisjuhlanäyttelyssä.



Syksyn opintojen alkaessa kokeilin miltä punasavi tuntui työstää verrattuna aiempiin korkeapolton saviin. Hankin matalapolton enkoopeja ja testailin niitä erilaisiin pintastruktuureihin.

Kotimainen punasavi osoittautui vaikeasti käsiteltäväksi; ensin liimamaiseksi ja sitten nopeasti kuivuvaksi. Siitä ei käsinrakentamisen tekniikalla olisi kaikkeen taidoillani ja kärsivällisyydelläni. Myös enkoopit olisivat vaatineet pintaansa lasitteen, jota tiesin heti en haluavani.



Tein siis kokeiluja korkeapoltonkin savilla. Koitin savustaa raakapoltettuja testejä tullessa rasvattomassa maidossa kastettuna. En saanut ahaa-elämyksiä, eivät-
kä polttolämpötilat olleet mökkikonstein riittäviä.

Mutta tämä kaikki ohjasi ensimmäisiin päätöksiin; käyttäisin eri savilaatuja ja oksideja.



TYÖN ALOITUS

Varsinaiset lopputyöt aloitin lyömällä lukkoon käytettävät löytöesineet: vyyhdinpuiden osa, laituritukin pala, johon liittäisin karhottimen piikin, rohka eli riivinlauta sekä sirkkelinterä

Ensin puhdistin esineet, kiinnittelin irronneita osia ja suljin vanhoja puupintoja hankkimallani nk. museovahalla (Renaissance micro-crystalline wax polish), jonka ei etsintöjeni mukaan jättäisi mitään havaittavaa esineiden pintaan. Tämä olikin lähes totta lähes kaikilla metalli- ja puupinnoilla, mutta vanhan, tummaksi maalatun puun halkeamiin se kerääntyi valkoiseksi tahnaksi ja himmensi hie-man vanhaa maalia.

Aloitin ensimmäisten keraamisten jalkojen ja käsien muotoilemisen. Varsin kulunut inhimillisyyden symboli taiteessa, mutta niihin päädyin. En olisi keksinyt muuta mikä yhdessä esineiden kanssa antaisi mahdollisuuden tarinallisuuteen ja vapaaseen assosiointiin.

”Jalka” kuluneenakin metaforana on riittävän monimerkityksinen ajatuksellinen kielikuva. Saatoinkin ajatella sen kuvaavan toisessa teoksessa liikettä ja mahdollisesti jo pysähtynyttä toimintaa? Työni kuvaa fyysistä liikettä, mutta sen voinee lukea myös henkisenä matkana? Me sanomme ’ottaa jalat alleen’, kun pakenemme. Onko työni jalka halunnut paeta? Mitä se on ensinnäkään pyörittänyt?

Työt ovat ’jalustalla’, sankaripatsaat nostetaan niille. Jalka voisi edustaa myös vakautta, pohjaa ja perustaa ’jalat tukevasti maassa’, sanomme myös ’maa katosi jalkojeni alta’. Näin lienee käynyt toisessa astumista kuvaavassa työssä? Olemme ’jonkun jalan alla’, kun meitä alistetaan.

Enkä lopultakaan tiedä olinko ollenkaan ’jalat maassa’ jalkojeni kanssa, mutta ainakin ’osallistuin jalalla’ ja kädet savessa lopputyön tekoon.

Samaan tapaan, tietoisesti ja alitajunnallisesti, olen ajatellut asettaessani käden tai kuvainnollisia hiuksia töihini. Kummankin kantamaa symbolista merkitystä ei voine ohittaa tai unohtaa.



TYÖSKENTELYSTÄ

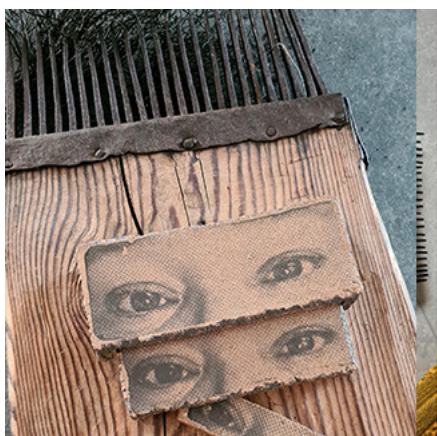
Koko työskentelyn ajan suunnittelin ja kokeilin, en ainoastaan toteuttanut valmista suunnitelmaa. Keramiikan valmistamisprosessi on monivaiheinen, se sisältää useita jaksoja, jolloin työtä ei voi työstää – on odottelua ja tuotosta ei voi nähdä muuttuvana reaaliajassa, mikä mahdollistaisi työstämisen ja 'korjaamisen' ikään kuin lennosta. On odotettava kuivumista, joskus hiitaastikin muovien alla, raakapolton jälkeen edes itse saven väri ei vielä ole lopullinen, ensimmäisen polton jälkeen lisää esimerkiksi oksideja, odotat jälleen korkeapolton valmistumisen.

Ja jos et, syystä tai toisesta, ole tyytyväinen – aloitat uuden muotoilun. Et maalaa päälle.

'Perustatko kivijalkaliikkeen?', heitti Erno koululla, kun kädessäni oli keramiikkajalka. Vastasin suunnittelevani kauppaketjua, koska olin jo tehnyt useita jalkoja. Yhden rikoin, yhden mittasuhteet eivät miellyttäneet, yhden väri ei miellyttänyt. En pääse tällä iällä enää tarpeeksi suuriin toistomääriin, jotta voisin hioa edes yksinkertaisen jalan vastaamaan haluamaani mielikuvaa. Päätin tyytyä tilanteeseen.

Johtuen yllämainituista seikoista, koitin prosessin aikana hahmotella eri vaihtoehtoja ja töiden mittasuhteita paperimallein. Minulle oli tärkeää yrittää löytää oikea mittasuhteineen ja veistokseni välille. Usein esine on kooltaan tarkoituksellisesti hallitsevampi.

Etsin tässä yksinkertaistetussa ilmaisussa jotakin yhdistävää osien välille; värin, pintastruktuurin tai muodon. Toivoin löytäväni näin keinot, joilla muodostaa hyvin erilaisista elementeistä kuitenkin yhtenäinen teos.



Koska työskentelymetodini oli koko prosessin ajan hyvin kokeileva ja sitä kautta poissulku-metodilla etenevä kotiini kertyi jos jotakin – suolassa ruostetuttua teräsvillaa (hylätty), muita metalliesineitä (hylätty), polttokokeiluja ei vastuslangasta (toimii periaatteessa), mutta vain tarpeeksi korkeassa lämpötilassa – testattu kaasutohottimella poltto ei riittänyt polttamaan ohuttakaan metalliverkkoa tarpeeksi mustaksi. Ratkaisu tähän ongelmaan: solmitut 'metallihiukset' sittenkin keramiikkauunin pohjalle.



Halusin lisätä yhteen töistä jotain henkilökohtaisempaa ja sain siten tilaisuuden testata omakuvien polttamista saveen. Olin jo perusopintojen loppupuolella kysynyt somessa seuraamaltani englantilaiselta keraamikolta miten hän siirtää valokuvat töihinsä saaden jo tuolloin käyttämänsä keraamisia tulosteita valmistaman yrityksen nimen. Suomessa ei kukaan tietojeni mukaan tulosta niitä. Kukaan tiennyt kenenkään tilanneen niitä edes Pohjoismaista, kuulin serigrafia-kuvia käyttäneiden tilanneen niitä niin ikään Englannista.



Jätin tämän tilauksen aivan liian myöhään, en tiedä itsekkään miksi.

Decal-arkin hinta oli vain noin 14 puntaa eli 17,50 euroa, mutta postituksen, tullauksen ja muiden maksujen jälkeen arkki, joka on kyllä iso, maksoi lähes viisikymmentä euroa.

Valokuvien siirto oli lyhyessä vedessä liotuksen jälkeen helppoa, mutta yllätykseksi kuvat eivät kiinnittyneet lainkaan punasaveen, ne kesivät pinnalla rullalle. Poltin ne kuitenkin kokeilumielessä; seepianvärisistä tulosteista tuli punaisen päällä vihertäviä ja alla ollut ilma paloi rakoiksi.

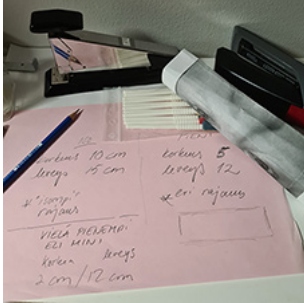
Onneksi kaukaa viisaana tekemäni toiset kuva-alustat korkeapolttosavesta toimivat mustavalkoisten rasterikuvien kanssa, vaikka yritys oli kysyessäni varoit-
tanut käyttämästä karkeaa, 'värillistä' savea.

Korkein jalustoista oli painunut poltossa hieman notkolle – epäilen sen olleen uunissa jaloillaan, eikä nurinpäin leväten polttolevyllä.

Miten ratkaisin tämän ongelman: sietämällä epätäydellisyyttä.



Koska olin koko ajan jäljessä kaikessa tekemisessäni, tilasin kuvat samalla kun tein jalustat. Koitin toki laskea saven kutistumisvarat. Mikäli olisin toiminut järkevästi ja ajallaan – olisin ensin polttanut jalustat vaaditut kaksi kertaa, mitannut ne sen jälkeen – ja sitten tarkkojen mittojen myötä niihin olisi taitettu täysin sopivat kuvapohjat. Nyt saan sietää pientä mittaheittoa.



Prosessin edetessä luovuin suunnitelmasta toteuttaa kiinnipitävät kädet sirkkelinterään. Olisin halunnut kokeilla valusavea, mutta sitä ei olisi voinut käyttää algi-naattimuotiin, kuten olin toivonut. Kipsimuottia en edes harkinnut valmistavani, tai harkitsin, mutta luovuin ajatuksesta ajanpuutteen vuoksi.

Ilmassa leijuvan sirkkelinterän yhteyteen halusin alun perin naturalistiset kädet, en niin viitteellisiä kuten jalkateräni olivat. Enkä siten ajatellut niitä muovailevani. Luovuin jo ajatuksissani neljännestä työstä – raskain mielin, koska terä oli esi-neenä puhutellut minua kovin. Kurssitoverini Jaakko ehdotti, että tuo se edes vaan itsekseen näytille. Tämä olisi kuitenkin ollut vailla sisältöä, pelkkää koris-tusta, joten päädyin rakentamaan terän ympärille toisenlaisen tarinan. Ja koska punasavi ei jättänyt minua rauhaan, olin jo aiemmin tilannut espanjalaista puna-savea kokeillakseni sen ominaisuuksia ja kuinka ollakaan siitä oli varsin helposti mahdollista muovailla pieni käsi terä-teokseen.

Erilaisia suunnitelman mukaisia ilmakiinnityksiä tutkailin, mutta tähän toiseen versioon työ sopii mielestäni oikein hyvin aseteltavaksi lattiatasoon. Muiden töiden jalustojen korkeutta ja kokoa mietin varsin tarkkaan ja tätä kirjoit-taessa jalustat ovat koululle vielä tulematta. Olen aikonut maalata ne matalla savimaalilla, joskin epäilen jo hankkimani maalin sävyn olevan aivan liian vaa-lean. Varsinaista savimaalia saa tietysti ostettua vain Helsingistä. Saatan vielä tyytyä johonkin helpommin hankittavaan kalkkimaaliin. Toivoisin esillepanon materiaalien sopivan töitteni materiaalien kanssa yhteen ja kaiken olevan luonnonmateriaalia, eikä myöskään väriltään täysin valkoista läm-pimänsävyisten esineiden rinnalla.

Teos-sarjan nimeksi annoin yksinkertaisesti TEKOJA.

Tämä kuvaa mielestäni esineitä, joilla on entisaikaan tehty töitä ja nimi avaa, mikäli niin halutaan, yhden portin lähestyä teoksia – me teemme tekoja, meille tehdään tekoja ja tästä seuraa jotakin.

Teosten nimiin halusin siten myös tekemisen sanoja, joihin lisäsin aikamuodoilla ajankulun tunnun mikä oli jo vanhoissa esineissä itsessään – näin syntyi mieles-täni sisällöllinen ajatus siitä, että 'ei ole mitään uutta auringon alla'. Kaikenlaisia pyöriä on pyöritetty ja pyöritetään, nyt ja tulevaisuudessa.

Teokset

1. Pyörittää, pyöritti, pyöritetty
(löytöesine – osa vyyhdinpuuta, Obvara-poltettu kotimainen punasavi)
2. Astua, astui, astuttu
(löytöesineet – hirsi, karhottimen piikki, naulat, korkeanpolton savi, kuparioksidi)
3. Suoria, suori, suorittu
(löytöesine – rohka, korkeanpolton savi, mangaanioksidi, metalliverkko)
4. Leikata, leikkasi, leikattu
(löytöesine – sirkkelinterä, matalapolttainen punasavi)

ITSEARVIOINTI JA OPPI

**Varaa tarpeeksi aikaa. Älä vitkuttele ja väistele päätöksiä.
Kysy neuvoa ja pyydä apua.
Hiljennä epäilysi edes hetkeksi, luota prosessiin ja itseesi.
Älä jätä ruokaa kuumalle keittolevylle kirjoittaessasi pofoa eli
keskity yhteen asiaan ja ongelmaan kerrallaan.
Ilon kautta, pyri aina tekemään ilon kautta
- kevein askelin, hellin käsin, ystävällisin sanoin.**

Helpointa ja mukavinta on ollut vielä tässäkin vaiheessa testailla ja kokeilla. Itse teosten tekeminen on ollut mukavaa, enkä osaa nytkään ajatella mitä muuta kuin ne olisin tehnyt. Joten se on tehty, mikä on 'täytynyt tehdä', jotta pää vapautuu uusiin ideoihin.

Vaikeinta on tietysti ollut hiljentää itsekritiikki ja epäily; riittääkö tämä, onko tämän aivan naiivia, onko tämän liian helppotekoisien oloista, onko tämä aivan banaalia? Ja toiseksi: lopettaa se iänikuinen vertailu muiden tekemisiin. Olen kuitenkin oppinut jo vähän hellittämään tämän projektin myötä. Huoleni siitä olenko tehnyt liian 'helpon kautta', voiko helppotekoinen tai siltä vaikuttava olla 'taidetta' on osaltaan poistunut tässä lopputyöprosessissa. Olen uudelleen pohtinut taiteen merkitystä itselleni uudesta roolista käsin, nyt tekijänä ja sitä, kuinka arvostamme luovuutta, ilmaisua ja kulttuurista kommentointia. Vaikka perinteisesti taide on mielletty teknisesti vaativaksi ja monimutkaiseksi, taide on paljon muutakin: se voi olla yksinkertaisia, helposti saavutettavia elementtejä, jotka herättävät silti syviäkin tunteita, ajatuksia ja kysymyksiä. Teknisesti taituroimaton ei ole vähempiarvoista taidetta, vaan se voi olla juuri se, joka puhuttelee ja kutsuu meidät katsomaan maailmaa eri tavalla.

Päättötyön portfolio osuus on vienyt yllättävän paljon aikaa, mutta olen tyytyväinen, että olen tähän vakavasti suhtautuen koonnut asioita ja ajatuksia. Toimin

usein hyvin spontaanisti hätäillen ja intuitiivisesti, se mutkistaa joskus asioita, vaikkakin vie minut 'eksyessäni' sivuraiteille myös uuden äärelle.

Siksi tämä kirjallinen kertaus on tehnyt minulle hyvää, lisännyt ehkä itsetunte-
musta täällä yhä uudessa kuvantekemisen maailmassa.

On vielä vaikea sanoa miten tyytyväinen olen lopulta lopputulokseen. Luulen
sen valkenevan sitten, kun työt on koottu lopulliseen muotoonsa ja aseteltu yh-
teen sarjaksi. Toivoisin niiden keskustelevan hieman myös keskenään.

Onko taiteentekijän työ lopultakaan se minkä hän ajatteli tekevänsä, tai ikinä
koskaan sama minkä katsoja näkee? Eksykäämme ylpeästi ja pelottomasti. Pe-
rille ja maaliin pääseminen on yliarvostettua, ellei mahdotonta. Tämä matka on
minun maalini.

Jos lähestyn 'oletko tyytyväinen lopputulokseen?'-kysymystä seuraavan listauk-
sen pohjalta. Olenko tehnyt taidetta?

Taiteen keskeisiä piirteitä:

Ilmaisu: Taide on väline, jonka avulla ihminen voi ilmaista itseään. Se voi olla
henkilökohtaista, yhteiskunnallista tai universaalia.

- OLEN ILMAISSUT

Luovuus: Taide edellyttää luovaa ajattelua ja kykyä luoda uutta. Se voi olla pe-
räisin mielikuvituksesta, kokemuksista tai havainnoista.

- OLEN LUONUT UUTTA

Esteettisyys: Taide liittyy usein kauneuden tai esteettisen kokemuksen tavoitte-
luun. Esteettisyys voi kuitenkin olla monimuotoista ja henkilökohtaista.

- OLEN TOIMINUT OMIEN ESTEETTISTEN NÄKEMYSTENI POHJALTA

Kommunikaatio: Taide voi toimia viestinä, joka välittää ajatuksia, tunteita tai
ideoita katsojalle, kuulijalle tai kokijalle.

- TÄMÄ EI OLE MINUN KÄSISSÄNI, VAIKKA TÄHÄN OLEN PYRKINYT

Konteksti: Taiteen merkitys riippuu usein sen kontekstista, kuten ajasta, pai-
kasta, kulttuurista tai henkilökohtaisista kokemuksista.

- TÄMÄ SHAn ASETTAMAN KONTEKSTIN PUITTEISSA ON TOIMITTU ja ne
vaateet täytetty

Näin kysymystä lähestyen – koen onnistuneeni ja olen tyytyväinen.

5. LOPPUJEN LOPUKSI

tunnen suurta kiitollisuutta.

Siitä, että olen sattunut syntymään maahan ja asettumaan kaupunkiin, jossa Sara Hildén akatemian tarjoama taiteen perusopetus on aikuisille mahdollista ja siitä, että hyvinvointivaltio tämän mahdollistaa.

Kiitos siis Suomen valtio, veronmaksajat ja Tampereen kaupunki.

Suurkiitokset AKU7-emoille; Kukka-Maaria Koskinen, Heidi Saramäki sekä aivan kaikille opettajille.

Erityiskiitos Silja Merikalliolle opastuksesta keramiikan pariin

Vesa Toukomaalle viimeisten viikkojen kannustuksesta; 'lopputyössä(kin) saa ja pitää kokeilla'

Kiitokset koulun muille työntekijöille, erityisesti Jonnelle ja Tarleenalle.

Kiitokset; Riitta, Tiina, Mika ja Jaakko - tiedätte mitä teitte.

Lopulta kukaan ei halua olla lopullisesti yksin ja eksyksissä

'...Kaikki on kunnossa vaikka tajuaisi, että elämä on salaperäistä ja osin epävarmaa; että tarvitsemme apua ja että avun pyytäminen on antelias teko, koska se sallii muiden auttaa meitä ja meidän tulla autetuiksi. Joskus huudamme apua. Joskus tarjoamme sitä, ja silloin tämä vihamielinen maailma muuttuu hyvin erilaiseksi paikaksi, avun saamisen ja antamisen maailmaksi...'

(R. Solnit – Eksymisen kenttäopas)

Sydämelliset kiitokset rakkaat; Eeva, Hanna, Jaakko, Jari, Jonna, Kirsi, Marjukka, Peetu, Raisa, Saara ja Viljalaura.